

УДК 141:316.421

КАТЕГОРІЯ «СУЧАСНІСТЬ» В СМИСЛОВИМУ ПРОСТОРИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Студ. Н. Наумченко, гр. БП -1-18
Науковий керівник доц. А. В. Сакун
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є розкриття сутності «сучасності» в епоху глобалізації.

Завдання: - визначити змістовне наповнення поняття «сучасність» в смисловому просторі глобалізації.

Об'єкт дослідження: «сучасність» в контексті соціального буття людини.

Предметом дослідження є категорія «сучасність» в смисловому просторі глобалізації.

Методи дослідження обумовлені колом поставлених завдань. За допомогою системного підходу було розглянуто смислові виміри сучасності в соціокультурних пріоритетах глобального світу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів.

Проаналізовано характеристики поняття «сучасність» та його смислові параметри й визначено, що до змісту категорій «сучасність» входить множина соціальних, політичних, культурних, економічних імперативів, динаміка яких в умовах глобалізацій породжує складність цивілізаційного поступу, що проблематизує можливості самреалізації особистості в здійсненні цілей життя.

Матеріали дослідження можуть бути використані у вивченні проблем сучасної цивілізації, а також при підготовці для практичних занять з філософії.

Результати дослідження.

Визначення актуальності кожного феномену соціального, культурного, економічного, політичного життя суспільства обумовлює його включення в контекст «сучасності». В множині підходів до розуміння сучасності вона концептуалізується як сукупність чітких імперативів, недотримання яких «відлучає» від неї і приводить до відставання в суспільному і науковому поступі, втрати статусу своєї відповідності запитам сьогодення. Сучасність асоціюється зі свободою особистості – незалежністю її мислення, власним вибором тієї або іншої позиції, дистанціюванням від авторитету традицій і диктату «верхів». Дана ситуація активізує процес самореалізації особистості, яка в прагненні бути сучасною виходить за межі усталених норм і канонів. Неоднозначність поняття «сучасності» ставить завдання дослідження її сутності і тих чинників, завдяки яким вона стверджується.

За умов трансформації суспільства особливої значущості набувають завдання вирішення проблеми «глобалізації» в різних цивілізаційно-історичних, духовно-культурних, ціннісних контекстах. В силу чого постає проблема: чи мають спільні точки дотику «сучасність» і «глобалізація», і які вектори розвитку вони встановлюють? Причому не лише соціальних інститутів і сфер повсякденного життя, але й знання, від рівня прогресу якого залежить динаміка цивілізаційного поступу. Постає завдання виявити, яким чином знання, а разом з ним мислення, інтелект, творчість обумовлюють продуктивний поступ соціуму та його інститутів в реалізації тих завдань, які ставить глобальний світ.

Наприкінці ХХ століття в соціологічному лексиконі з'явився термін «глобалізація», який нині використовується для позначення процесів і явищ планетарного масштабу. Сучасна теорія глобалізації в рамках основних проблем сьогодення акцентує увагу на співвідношенні загальнолюдського та національного в культурі, тобто мова йде про

формування інтеграційних процесів з метою утворення єдиної світової культури. На думку соціологів, саме глобалізаційні процеси виступають рушійною силою всіх соціальних змін в суспільствах і можуть включати як ідеї гомогенізації світу, так і ідеї плюралізму. Глобалізація відзначається складною взаємодією культурного та цивілізаційного чинників, їхньою суперечливою та неоднозначною дією у всіх сферах суспільного життя. Проблема глобалізації свідчить про важливість того факту, що логікосемантичні можливості самого терміна не обмежують сферу його використання суто економічною площиною життя суспільства. Адже всесвітнього, планетарного характеру можуть набувати в принципі будь-які феномени та властивості соціального розвитку, у будь-якому його аспекті. І це може стосуватися як об'єктивних явищ, процесів, тенденцій, так і суб'єктивних чинників та сторін суспільного прогресу, пов'язаних з духовним життям людства. Це означає, що зміст поняття "глобалізація" органічно поєднує онтологічні, гносеологічні, епістемологічні ракурси вивчення реальності. Інакше кажучи, жодних семантичних обмежень найширшого використання терміна, детермінованих якісними особливостями тієї чи іншої сфери дійсності, принципово не існує. І той факт, що освоєння цього поняття наукою та громадською думкою почалося саме з економічних реалій сучасності, аж ніяк не заперечує можливості його продуктивного використання в ретроспективному аналізі прогресу людства.

Висновки. Дискурс проблеми сучасності відкриває складність світу, в якому перебуває сьогодні людство і кожний конкретний індивід. Основною домінантною і характеристикою сучасності виступають інформація, творчість, знання. Сучасність постає у вигляді нової реальності, яка взаємопов'язана з динамікою зростання наукового знання і розширенням можливостей науково-технічної і технологічної діяльності. Вони є найважливішими факторами у характеристиці параметрів сучасності, у визначенні напрямків розвитку глобального світу, і одночасно одним із найважливіших чинників, що сприяють прискоренню приходу майбутнього. В умовах динаміки соціальних трансформацій сучасність постає в ряді нових якостей і ознак.

Ключові слова: сучасність, глобалізація, мислення, знання, світогляд.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бехманн, Г., 2010. 'Современное общество: общество риска, ирформационное общество, общество знаний', М.:Логос, 248с.
2. Крилова, С., 2013. 'Феномен краси світогляду', Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць, К.: ВІР УАН, 75(№8), с. 358-360.